Teknologiateollisuus

10.11.2026

Lausunto eduskunnan ulkoasiainvaliokunnalle esityksestä laiksi Finnfund Oy -nimisestä osakeyhtiöstä ja siihen liittyviksi laeiksi (HE 203/2026 vp)

Elinkeinoelämän keskusliitto EK ja Teknologiateollisuus ry kiittävät mahdollisuudesta lausua ulkoasiainvaliokunnalle hallituksen esityksestä laiksi Finnfund Oy -nimisestä osakeyhtiöstä ja siihen liittyviksi laeiksi.

Kannatamme esityksen hyväksymistä. EK ja Teknologiateollisuus ry ovat lausuneet hankkeesta myös sen valmisteluvaiheissa vuosina 2024 ja 2025, ja esityksessä on otettu huomioon useita esille nostamiamme näkökohtia.

Uudistuksen tavoitteena on saattaa Finnfund-lainsäädäntö perustuslain vaatimusten mukaiseksi ja vahvistaa yritysten osallistumista Suomen kehitysyhteistyöhön ja -rahoitukseen tavalla, joka lisää kehitysvaikutuksia ja luo samalla edellytyksiä liiketoiminnalle kehittyvillä markkinoilla. Pidämme tätä kannatettavana, sillä yksityissektorilla on keskeinen rooli kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamisessa, ja suomalaisyrityksillä on kilpailukykyistä ja vastuullista osaamista kestävissä ratkaisuissa. Suomalaisyritysten nykyistä vahvempi osallistuminen kehityshankkeisiin lisää hankkeiden vaikuttavuutta ja läpinäkyvyyttä sekä vahvistaa kehityksen ja kaupan välisiä synergioita.

Lakiuudistuksen keskeisten tavoitteiden toteuttamiseksi ja suomalaisten yritysten osallistumisen mahdollistamiseksi keskeistä on Finnfundin taloudellisten toimintaresurssien turvaaminen. Suomalaisyritysten osallistumismahdollisuuksia voidaan lisäksi vahvistaa lisäämällä verrokkimaiden tapaan Finnfundin ja Finnveran yhteishankkeita, joissa Finnfund voi toimia esimerkiksi oman pääoman sijoituksen tekijänä ja Finnvera tukea hanketta ostajaluoton avulla.

Katsomme, että esitetty konsernimalli on kannatettavin toteuttamisvaihtoehto. Siinä liiketaloudellista toimintaa harjoittaa emoyhtiö Finnfund Oy, ja sen tytäryhtiöön siirretään ulkoministeriöstä tiettyjen yksityissektorin valtionavustusten myöntäminen ja hallinnointi. Malli erottaa

Elinkeinoelämän keskusliitto EK
PL 30 · Eteläranta 10, 00131 Helsinki · Puhelin 09 42020
etunimi.sukunimi@ek.fi · www.ek.fi · Y-tunnus 1902799-1 · Kotipaikka Helsinki

markkinaehtoisen toiminnan julkisista hallintotehtävistä ja kokoaa yksityisen sektorin kehitysrahoituksen osaamista yhteen paikkaan. Pidämme tervetulleena, että emoyhtiö voisi jatkossa rahoittaa myös muualle kuin kehittyvään maahan perustettua yritystä, kun rahoitus käytetään investointiin kehittyvässä maassa. Tämä parantaa Finnfundin mahdollisuuksia toteuttaa tehtäväänsä ja lisää suomalaisyritysten mahdollisuuksia osallistua kehitysyhteistyöhön.

Kannatamme esitystä, jonka mukaan tytäryhtiö voisi myöntää yrityksille teknistä tukea valtionavustuksena niiden investointikelpoisuuden parantamiseksi. Muutos paikkaa nykyisen katvealueen ja parantaa suomalaisyritysten asemaa suhteessa verrokkimaiden yrityksiin, ja se laajentaa erityisesti pk-yritysten mahdollisuuksia osallistua kehitysmaiden hankkeisiin. Muiden Pohjoismaiden tapaan kehitysrahoitusta tulisikin hyödyntää nykyistä järjestelmällisemmin hankkeiden valmisteluun ja toteutettavuusselvityksiin. Jotta tekninen tuki ja Finnfundin rahoitus voivat täydentää toisiaan, ristisubvention kiellon soveltamisalaa tulisi täsmentää niin, ettei se rajoita niiden yhteiskäyttöä tarpeettomasti.

Olemme aiemmin suhtautuneet myönteisesti siihen, että Finnfund olisi hoitanut jatkossa myös tuettuihin investointiluottoihin (PIF ja FUIF) liittyvät tehtävät. Näillä luotoilla tuetaan kehittyvien maiden julkisen sektorin kehittämistä. Tämä olisi hyödyttänyt yrityksiä, koska ne olisivat saaneet kehitysrahoituksen palveluita laajemmin yhdestä paikasta. Näiden tehtävien siirrosta kuitenkin luovuttiin valmistelun aikana. Syinä olivat tehtävien luonne, kysymys niiden soveltuvuudesta osakeyhtiömuotoiselle toimijalle sekä kustannukset. Näistä lähtökohdista pidämme esitettyä ratkaisua hyväksyttävänä.

Kannatamme sitä, että lakiin kirjataan emoyhtiön tehtäväksi rahoittaa yrityksiä, joihin liittyy Suomen taloudellinen ja kehityspoliittinen intressi. Käsite on selkeämpi kuin voimassa olevan lain “suomalainen intressi”, koska se tuo näkyviin sekä taloudellisen että kehityspoliittisen ulottuvuuden ja erottaa Finnfund-lain käsitteen uuden Finnvera-lain suomalaisen intressin määritelmästä.

Yleisesti kehitysrahoitusta ja Finnfundin toimintaa tulee myös ajanmukaistaa siten, että esimerkiksi kriittisiin mineraaleihin liittyvät vastuulliset hankkeet huomioidaan nykyistä paremmin osana rahoitustoimintaa.

On tärkeää, että siirtymä nykytilasta toteutetaan hallitusti ja ilman katkoksia yrityksille tarjottaviin palveluihin. Tämä korostuu, koska Finnfundilla ja Finnpartnership-ohjelmalla on keskeinen rooli suomalaisyritysten osallistumisessa Ukrainan jälleenrakentamiseen.

EK ja Teknologiateollisuus pitävät myös tärkeänä, että emo- ja tytäryhtiön toimintatavat ovat mahdollisimman selkeitä ja yhteensopivia. Näin voidaan vähentää yritysten päällekkäistä asiointia ja välttää

tarpeettomia hallinnollisia kustannuksia ottaen samalla huomioon yhtiöiden erilaiset tehtävät,
Haluamme korostaa, että lakiuudistuksen tavoitteiden toteutuminen edellyttää, että Finnfundin kestävä rahoitusrakenne, pääomitus ja toimintamahdollisuudet turvataan. Pääomituksen tulee olla tasolla, joka varmistaa yhtiön tosiasialliset mahdollisuudet toteuttaa sille asetetut tehtävät ja edistää vastuullista suomalaista liiketoimintaa kohdemarkkinoilla. EK on korostanut tätä myös vuoden 2027 talousarvioesityksestä valtiovarainvaliokunnalle antamassaan lausunnossa.

Kehitysrahoituksen kanavointi Finnfundin kautta mahdollistaa sekä suomalaisten suurten että pk-yritysten osallistumisen hankkeisiin. Tämän vuoksi on jatkossa syytä huolellisesti arvioida valintoja kehitysrahoituksen eri kohteiden välillä (esimerkkinä Suomen merkittävä IFC-lisäpanostus suhteutettuna Finnfundin resurssien vähentämiseen).

On keskeistä, että ehdotetun lain 4 §:n mukaan emoyhtiö voisi osallistua EU:n rahoitusvälineisiin ja takauksiin sekä hallinnoida ja jakaa EU:n talousarviosta rahoitettavia varoja. Suomen tulee osallistua aktiivisesti EU:n Global Gatewayn ja Ukraine Investment Frameworkin (UIF) kaltaisten ohjelmien valmisteluun ja hakea niistä tavoitteellisesti rahoitusta, myös laina- ja avustusrahoitusta yhdistävien sekaluottojen (blending) avustusosuutta (grants). On tärkeää, että ulkoministeriöllä ja Finnfundilla on sekä selkeä mandaatti että käytännön ja lakitekniset valmiudet hakea EU:n avustusrahoitusta ja yhdistää sitä lainarahoitukseen. Tällä hetkellä Suomi ei hyödynnä maksimaalisesti etenkään avustusmuotoista EU-kehitysrahoitusta.

Lopuksi EK ja Teknologiateollisuus pitävät tärkeänä, että jatkossakin varmistetaan parlamentaarinen, avoin ja läpinäkyvä tiedonvaihto yhtiön ja eri sidosryhmien välillä.

Kunnioittavasti

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Petri Vuorio
Johtaja

Heli Siikaluoma
Asiantuntija

Teknologiateollisuus ry

Petteri Rautaporras
Johtaja